

Åshild Kolås

Vannmangel i Bangladesh: Samarbeid og konflikter i grenseoverskridende vassdrag

Kampen om Vannet – Samarbeid eller konflikt?
Verdens Vanndag Tirsdag 19. mars 2013 CIENS

Peace Research Institute Oslo

Independent • International • Interdisciplinary

«Water Scarcity in Bangladesh: Dynamics of Conflict and Cooperation»

- Kombinerer kvantitative og kvalitative metoder
- Ser på tilgjengelighet til ellevann og eventuelle endringer i vannstand i tre elver i Bangladesh (i sørvest, nordvest og nordøst):

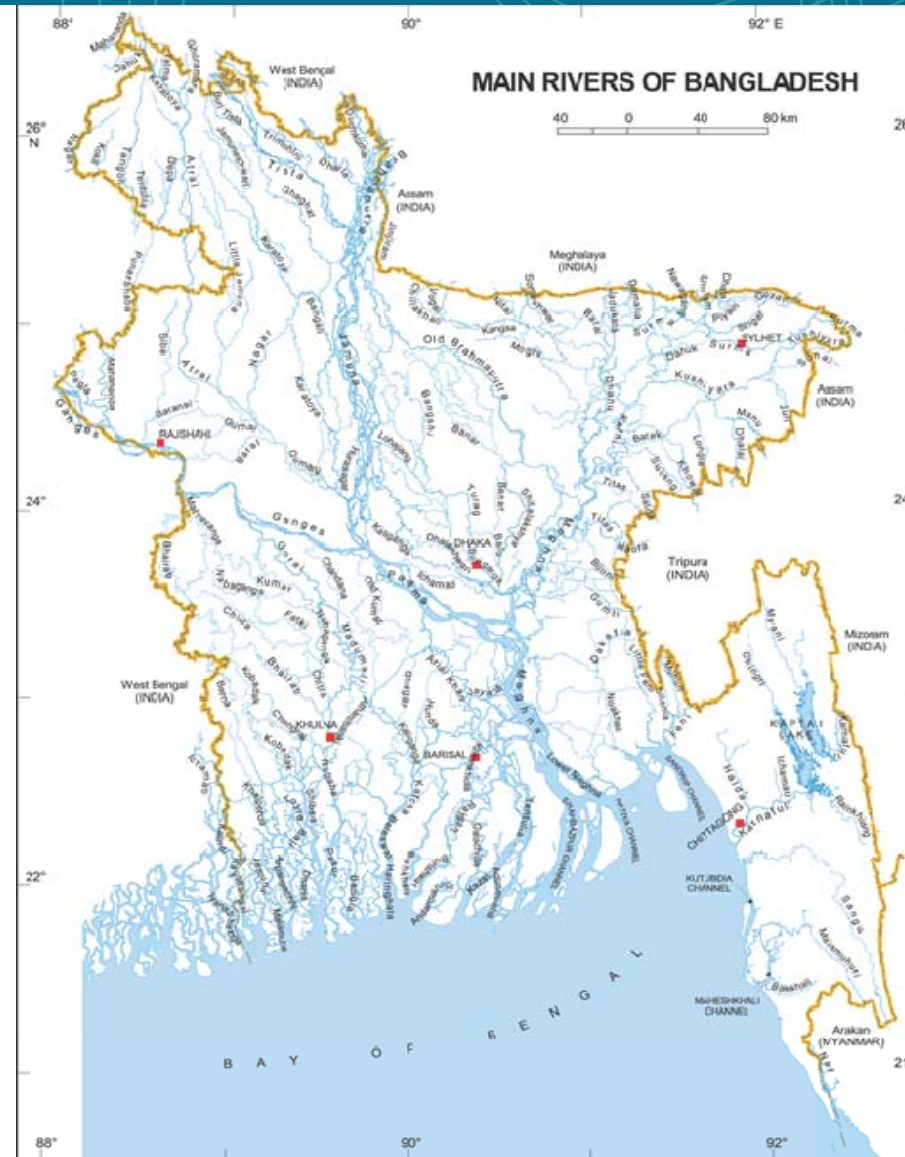
Ganges-Padma, Teesta og Kushiara

- Kartlegger interessenter ('stakeholders') i forvaltning av ellevann både nasjonalt (i Dhaka) og i områdene rundt de tre elvene
- Beskriver bilaterale avtaler om vann-samarbeid i Sør Asia
- Gir eksempler på multilaterale samarbeidsmekanismer:

Nile Basin Initiative, Mekong River Commission, South Asia Water Initiative

- Målgrupper er forskere, organisasjoner (sivilt samfunn), politikere og myndigheter ansvarlig for vannforvaltning i Bangladesh og nabo-landene (spesielt India)
- Målet er å bidra til debatt om muligheter for internasjonalt samarbeid om ellevann, gjerne multilateralt samarbeid med vassdrags-perspektiv og fokus på integrasjon

Bangladesh: et elvenes land

- som får mye av sitt elve-vann fra India

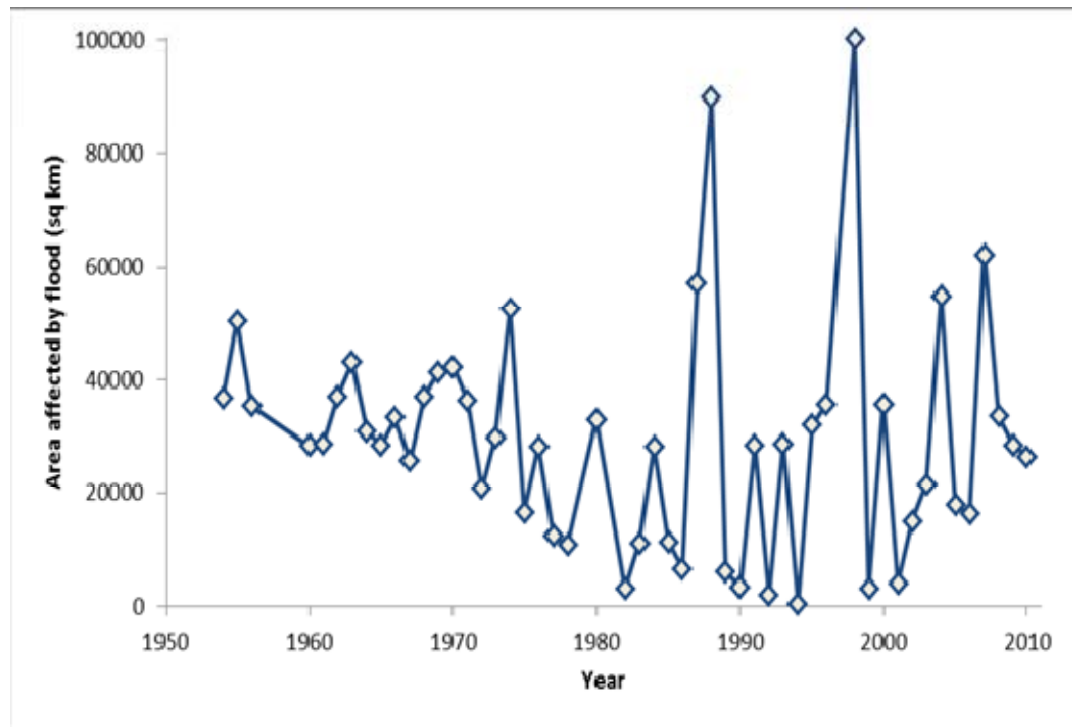

Ganges-Brahmaputra-Meghna (GBM)

- 57 internasjonale elver renner inn i Bangladesh, med en beregnet vannføring på inntil 1.5 million cusecs (m^3 per sekund)
- Disse elvene danner verdens nest største vassdrag: Ganges–Brahmaputra–Meghna
- Ca. 90% av nedbøren fra den sørasiatiske monsunen havner i GBM-bassenget
- Ca. 80% av års-nedbør i Bangladesh kommer i løpet av 4 måneder: juni-september
- Mange forbinder Bangladesh med flom, men vannmangel i tørketiden er et økende problem i noen deler av landet (spesielt i Rajshahi, i vestlige Bangladesh)
- Brønner med høyt arsenikk-innhold er også et økende problem, antagelig forbundet med at brønnene må borres dypere etter hvert som grunnvannet synker
- I tillegg gjør strøm-mangel at det er vanskelig (og dyrt) å basere seg på brønn-vann
- India's demning av Ganges, (Farakka Barrage) får skylden for vann-mangel i Rajshahi
- Statsminister Sheikh Hasina (og hennes Awami League) har gode forbindelser med India og satser på regional integrering, men får kritikk av opposisjons-politikeren Begum Khaleda Zia (og nasjonalist-partiet BNP)
- Zia har gjort mangel på elvevann til en nasjonal politisk sak

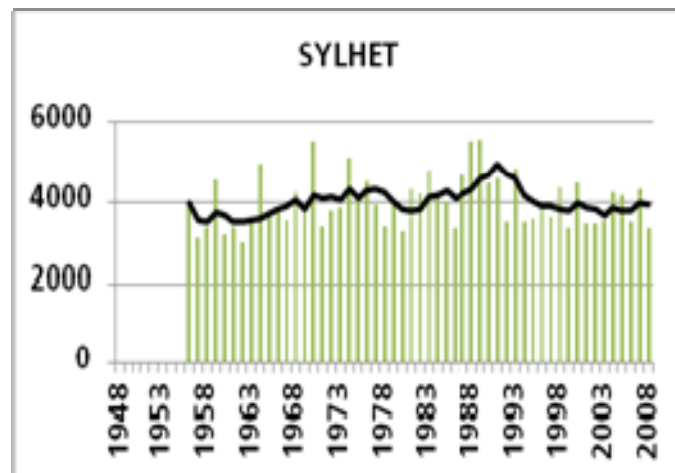
Arealer (i km²) utsatt for flom 1950-2010

Areal totalt: 143,998 km² Land: 130,168 km² Vann: 13,830 km²

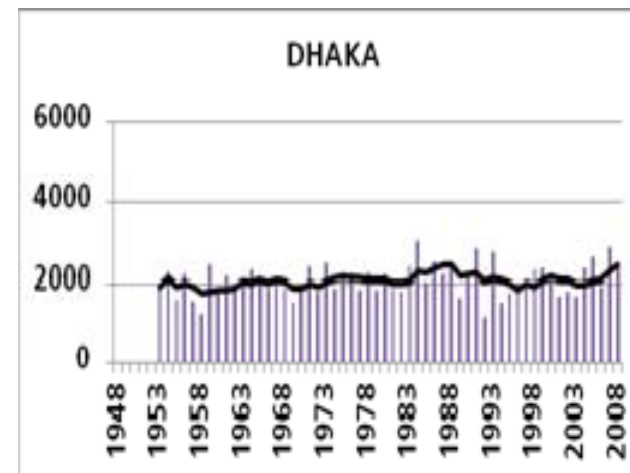

Nedbør ca. 1953 - 2008

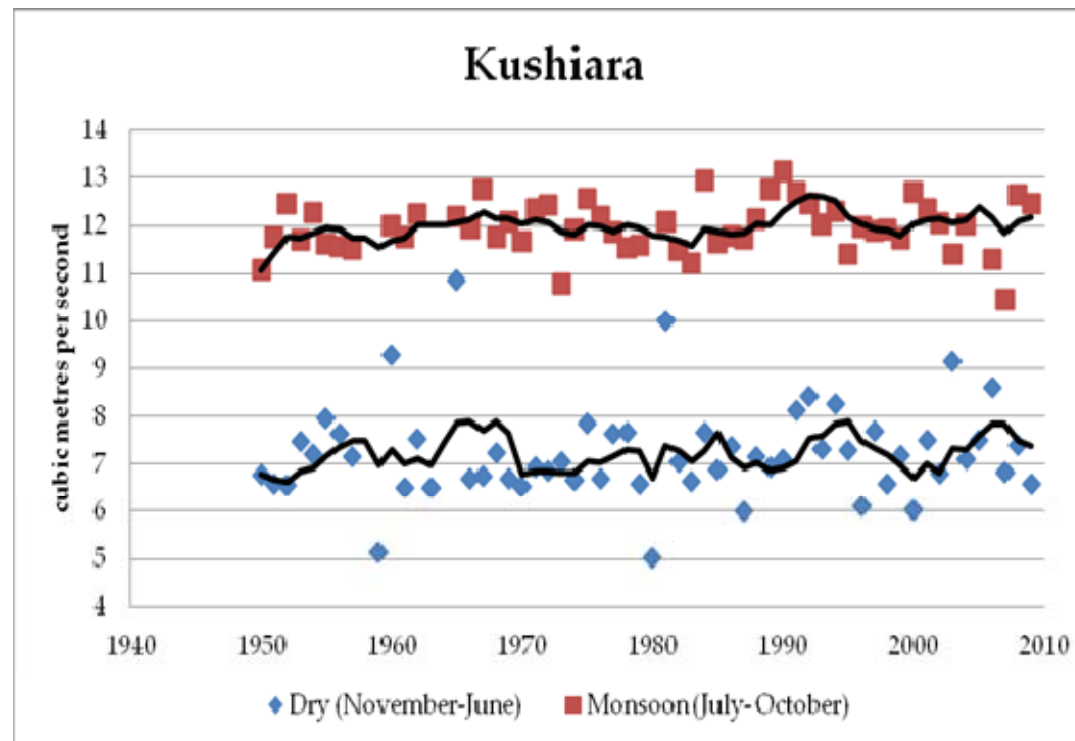
Sylhet (Kushiara)

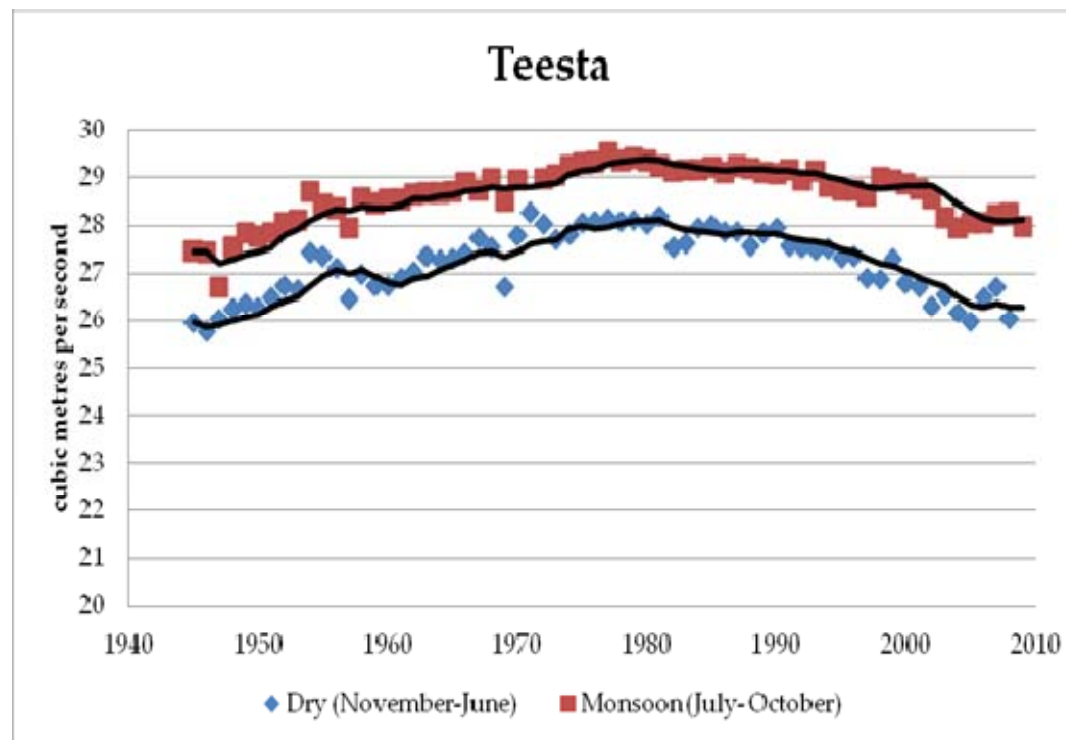
Dhaka

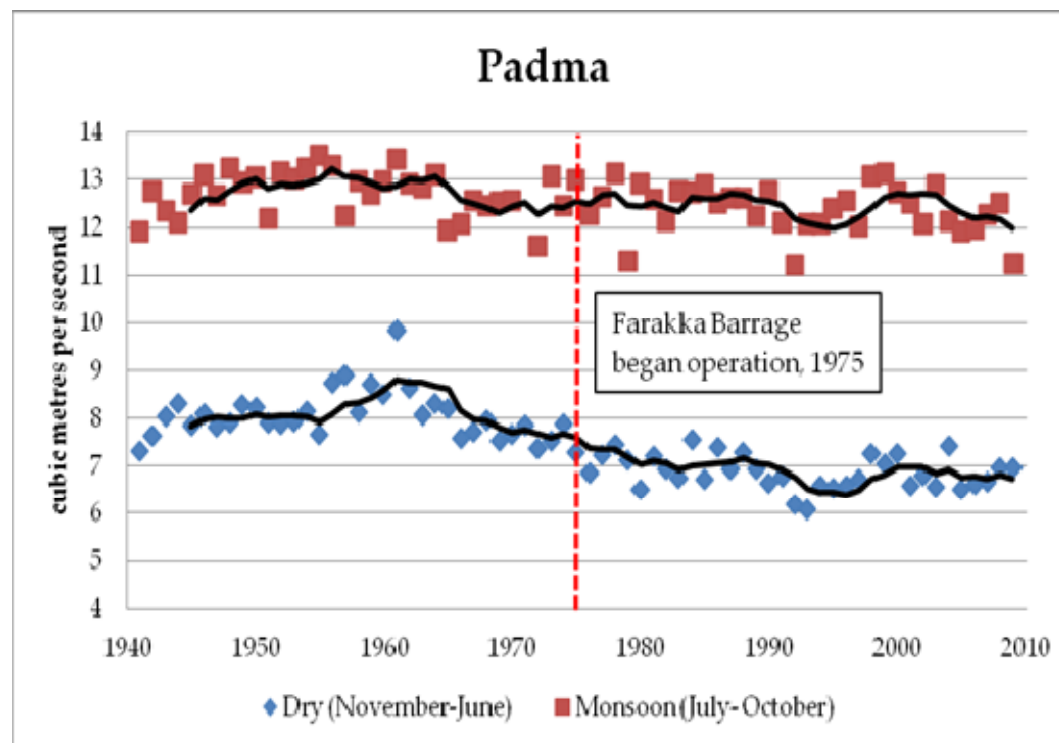
Vannføring i Kushiara ca. 1950 - 2010

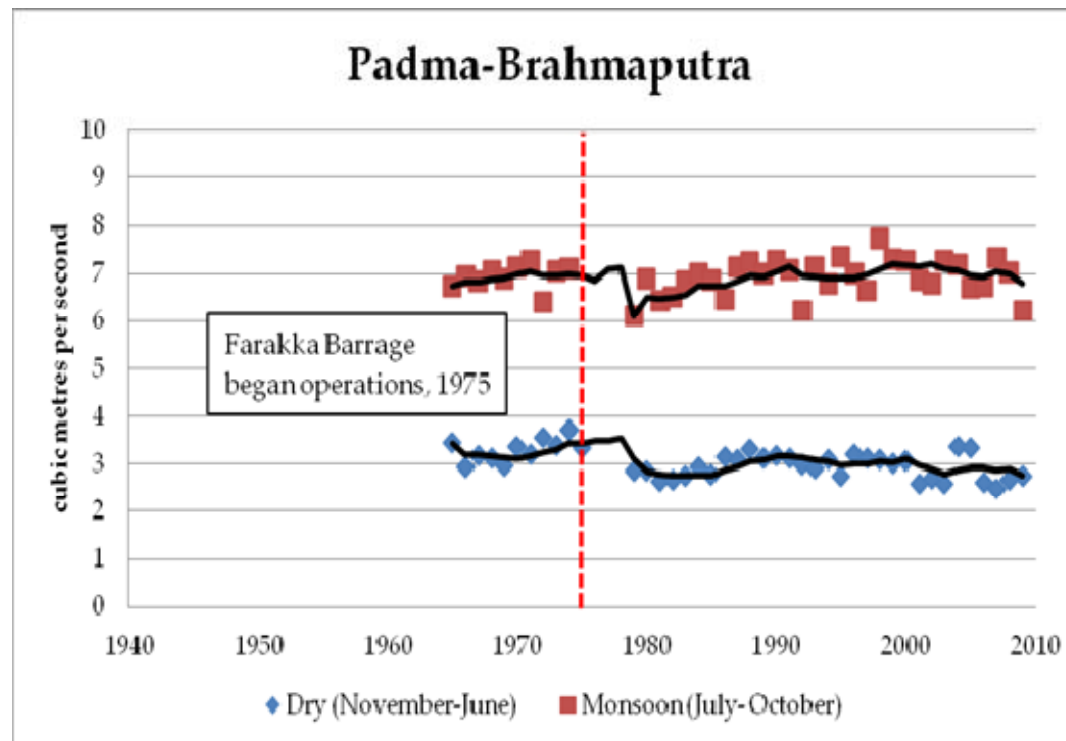
Vannføring i Teesta ca. 1945 - 2010

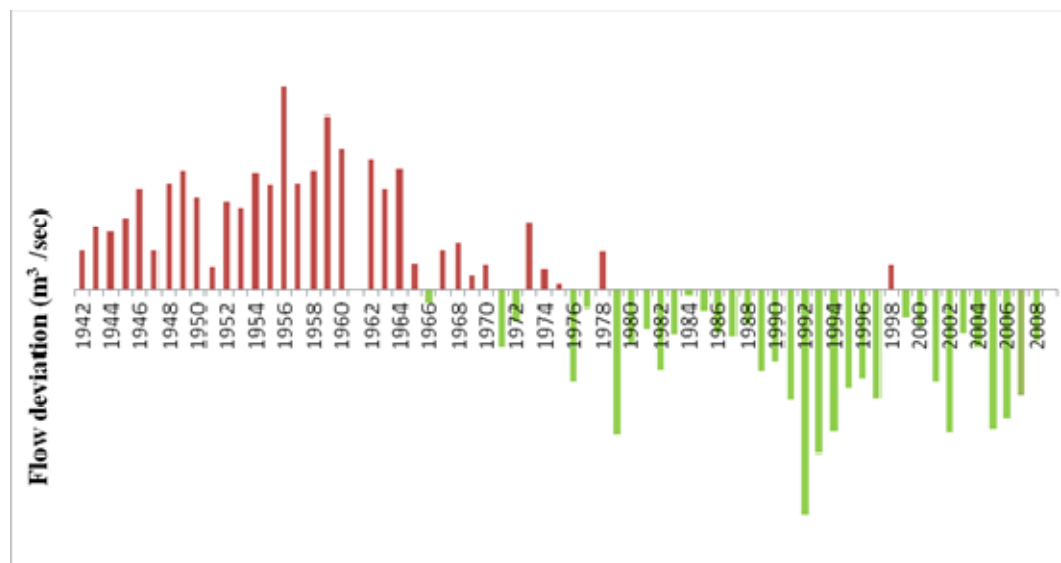
Vannføring i Padma ca. 1940 - 2010

Vannføring i Padma–Brahmaputra ca. 1965 - 2010

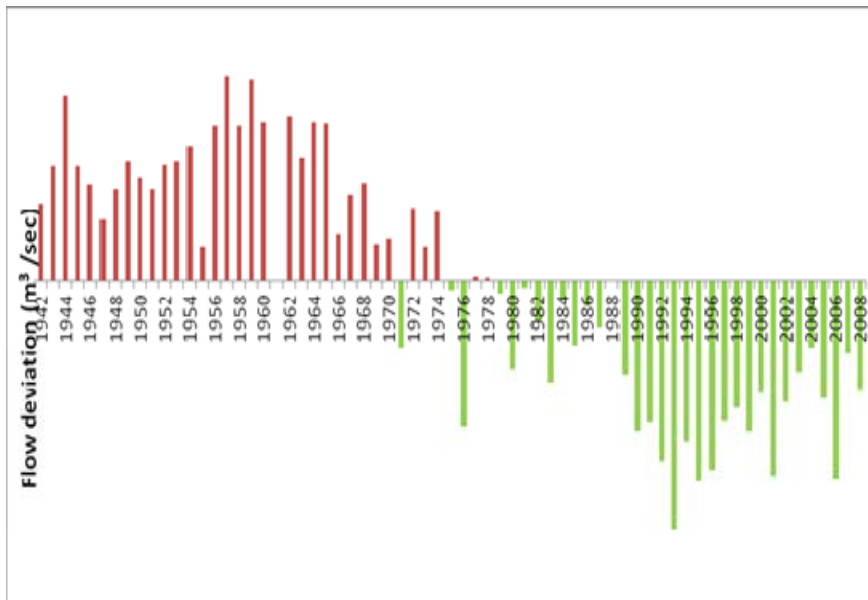

Endringer i vannføringen i Padma 1942 - 2008

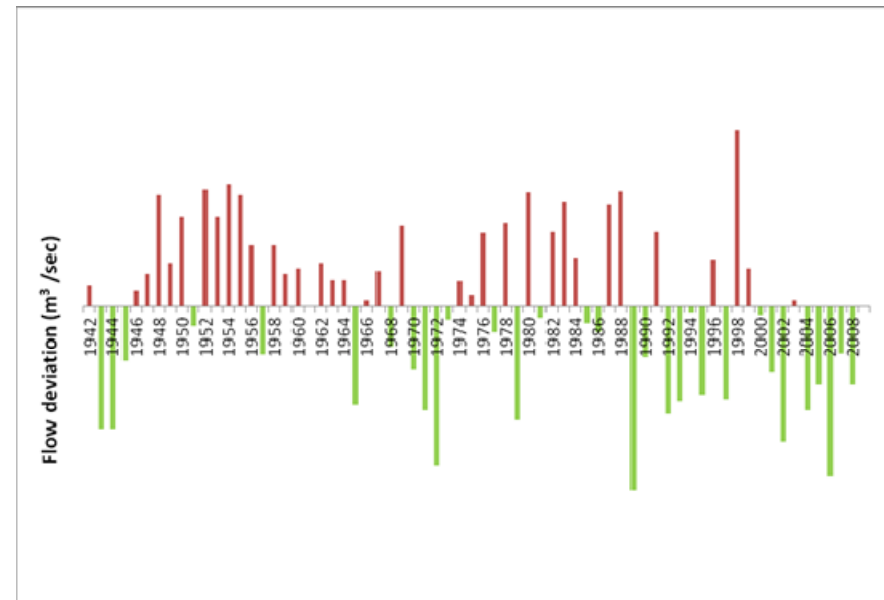

‘Mot normalen’ 1942-2008 (66-års gjennomsnitt)

Den tørre årstiden

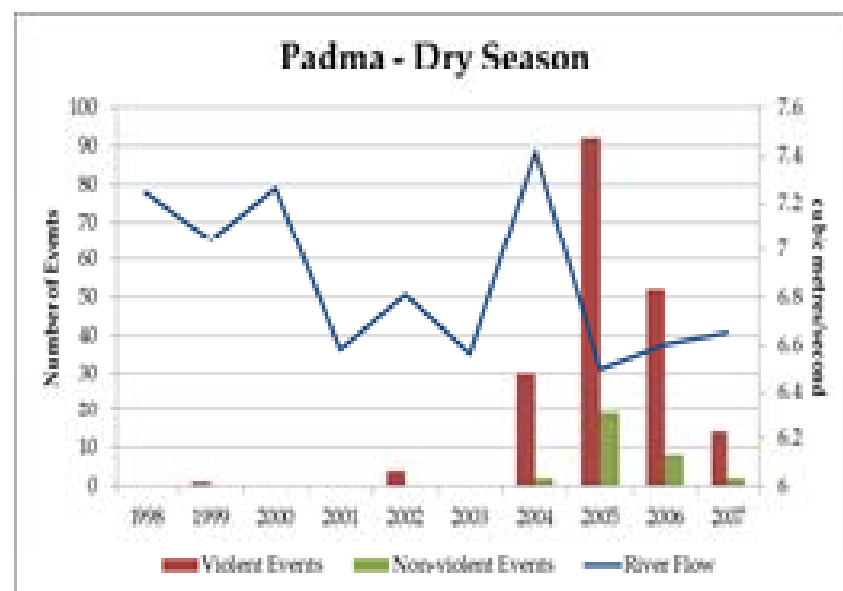

Regntiden

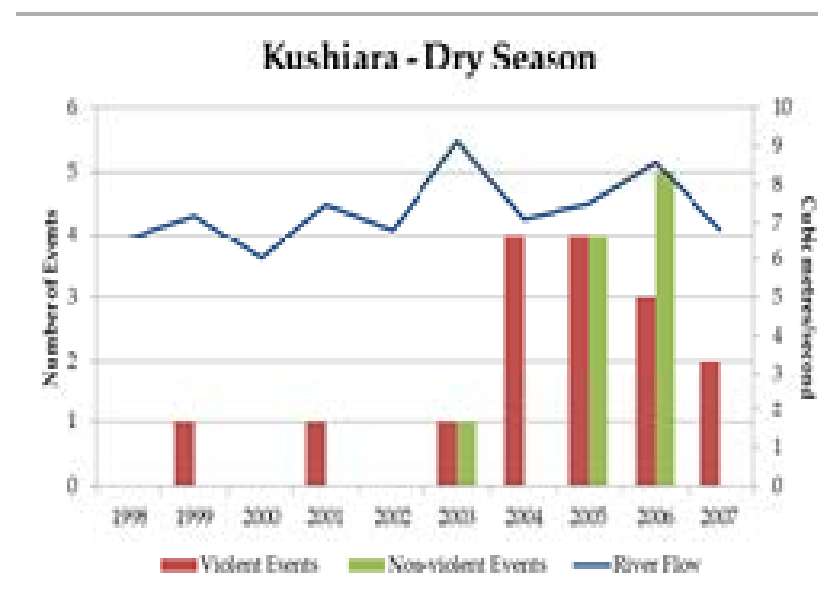

Lokale konflikter og tørke

Padma (Rajshahi)

Kushiara (Sylhet)

Flom og tørke

Flommens positive sider:

Flomvannet fører med seg silt som gjødsler jorda

Flommen bidrar til å øke grunnvannsbeholdningen

Problemer med mangel på elvevann i tørketiden:

Brønner kan vanskelig erstatte elvevann i jordbruket

Grunnvannet synker stadig

Balansen mellom ferskvann og saltvann forstyrres i deltaet

Anbefalinger

1. Ekspertene fra land som deler vassdrag bør samarbeide om å gjennomgå eksisterende datainnsamlingsrutiner og strategier for deling av informasjon, definere felles informasjonsbehov og utvikle felles overvåkings-programmer og evaluerings-rutiner med henblikk på å harmonisere og øke deling av informasjon.

Anbefalinger

2. Myndigheter bør etablere prosedyrer for informasjonsdeling og strategier for bedre kommunikasjon med det sivile samfunn og befolkningen i områder som er berørt av tiltak for vannforvaltning. Bruker-organisasjoner og NGOer bør bli invitert med på konsultasjoner og som medlemmer av samarbeidsorganer for interessenter for å fostre lokalt eierskap av vannforvaltnings-tiltak.

Anbefalinger

3. Styresmakter i Sør Asia bør enes om krav til utbyggere av infrastruktur i vannsektoren slik at sosiale og miljømessige konsekvenser må utredes i alle berørte lokalsamfunn, uavhengig av landegrenser. Relevante aktører i begge (eller alle) potensielt berørte land bør i felleskap (og med konsensus) komme frem til grensene for konsekvensutredninger.

Anbefalinger

4. Med tanke på økende miljøutfordringer, befolkningsvekst og vann-behov i både India og Bangladesh bør myndighetene i de to landene starte en dialog for å oppdatere Ganges Water Treaty. Som et ledd i prosessen bør myndighetene også foreta en evaluering av India–Bangladesh Joint River Commission og dens rolle som en mekanisme for internasjonalt vannsamarbeid, og i felleskap identifisere muligheter for forbedring.

Anbefalinger

5. Multilaterale mekanismer som South Asia Water Initiative (SAWI) bør bidra til internasjonal utveksling av erfaringer og informasjon om integrert vannforvaltning blant interessenter i felles vassdrag, og støtte fler-parts dialoger og konsultasjonsprosesser med bred deltagelse. Regionale organisasjoner som SAARC bør spille en mer aktiv rolle i fremming av samarbeidsmekanismer basert på prinsipper for integrert forvaltning der hele vassdrag er inkludert.

Thank you

Peace Research Institute Oslo

Independent • International • Interdisciplinary